2024-39 i 40-RE

Causa 2024-39 i 40-RE

(Martín Sánchez i Ministeri Fiscal c/ Principat d'Andorra)

Números de registre: 262-2024 i 266-2024. Recursos d'empara

Sentència del 18 d'octubre del 2024

BOPA núm. 119, del 30 d'octubre del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de juny del 2024, per la representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 16 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com contra les resolucions precedents i concordants del procediment, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que acordi la retroacció de les actuacions al moment en què es va produir la vulneració esmentada, ordenant a la Sala Civil que dicti sentència entrant en el fons dels recursos de les parts i procedint a la seva resolució, prenent en consideració els elements probatoris que consten en les actuacions;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de juny del 2024, pel Ministeri Fiscal, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 16 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com contra les resolucions precedents i concordants del procediment, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquest mateix text que reconeix els principis de seguretat jurídica, de legalitat i d'interdicció de l'arbitrari, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, així com les decisions anteriors, i que acordi la retroacció de les actuacions al moment en què es va produir la vulneració esmentada, ordenant a la Sala Civil que dicti una nova sentència definitiva amb la garantia dels drets fonamentals vulnerats;

Vista la Constitució, especialment els articles 3.2, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 12 de juliol del 2024 que va acumular els recursos d'empara 2024-39-RE i 2024-40-RE i que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, aquesta causa acumulada;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 23 de juliol del 2024, per la representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 d'agost del 2024, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de setembre del 2024, per la representació processal del Sr. Francesc Xavier Vilalta Armengol;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc de la separació d'una parella convivent (que no havia contret matrimoni, ni s'havia registrat com a unió estable de parella), el progenitor va interposar una demanda de mesures provisionals respecte dels dos fills menors d'edat, a tramitar d'acord amb l'article 63 de la Llei 3/2012 qualificada de modificació de la Llei qualificada del matrimoni contra la Sra. Beatriz Martín Sánchez.

1.2. El 26 de juliol del 2022, la Secció Civil 3 de la Batllia, mitjançant sentència, va estimar parcialment aquesta demanda de mesures provisionals definitives, tot i acceptar, algunes de les peticions sol·licitades per la Sra. Beatriz Martín Sánchez en la seva demanda reconvencional.

1.3. Tant la representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez, com la de l'altra part van formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, l'11 de maig del 2023, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què concloïa, substancialment, que ambdós recursos havien de ser desestimats i que les mesures provisionals havien de subsistir fins que s'adoptessin les mesures definitives en el procés principal.

1.4. La representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez va presentar un incident de nul·litat contra aquesta decisió, i, tant la part adversa com el Ministeri Fiscal van sol·licitar en les seves al·legacions l'estimació d'aquest incident.

1.5. L'11 d'octubre del 2023, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava la pretensió d'anul·lació de la seva sentència ferma, indicant de manera expressa que contra aquest aute s'hi podia interposar un recurs d'apel·lació en els termes previstos a l'article 18 *quater* 4t de la Llei transitòria de procediments judicials.

1.6. El Ministeri Fiscal va presentar un recurs d'apel·lació contra l'incident de nul·litat, al qual es van adherir ambdues parts, i, el 16 de maig del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va

dictar una aute que desestimava aquest recurs i que confirmava íntegrament la decisió impugnada.

1.7. El 14 de juny del 2024, la representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez, va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 16 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com contra les resolucions precedents i concordants del procediment, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.8. El 18 de juny del 2024, el Ministeri Fiscal va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 16 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com contra les resolucions precedents i concordants del procediment, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquest mateix text que reconeix els principis de seguretat jurídica, de legalitat i d'interdicció de l'arbitrari.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent en empara fonamenta el seu recurs en l'eventual vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. Assenyala que la sentència de la Sala Civil de l'11 de maig del 2023 infringeix els drets constitucionals al·legats des de tres perspectives:

1. L'aplicació processal d'una nova normativa en tràmit de recurs sobre una resolució dictada sobre el fons de l'afer, que transforma el procediment d'instància i pretén donar-li el caire de provisional. En efecte, la disposició transitòria primera del Codi de procediment civil requereix que el recurs es tramiti segons aquest mateix Codi, però no que es projecti sobre la tramitació material del procediment de primera instància ja conclòs, en el qual s'obtenien segons la regulació anterior -i vigent quan es va iniciar el procés- unes mesures definitives.

2. Les resolucions de la Sala Civil atribueixen força de cosa jutjada a la resolució de primera instància quan desestima els dos recursos. Així, la sentència de la Sala Civil vulnera el dret

constitucional de les parts, atès que un nou procediment no es podria tramitar mai per l'obstacle de la cosa jutjada.

3. Un nou procediment no donarà més garanties a les parts -com afirma la Sala Civil- sinó que les col·loca en una situació de total indefensió i desempara. Obligar a les parts a instar un nou procediment incrementarà el desgast de la família, ja que allò tramitat s'ha de conservar com a correcte i cal optimitzar l'esforç dedicat.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que acordi la retroacció de les actuacions al moment en què es va produir la vulneració esmentada, ordenant a la Sala Civil que dicti sentència entrant en el fons dels recursos de les parts i procedint a la seva resolució, prenent en consideració els elements probatoris que consten en les actuacions.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal també formula recurs d'empara contra el mateix aute del 16 de maig del 2024, que desestima l'apel·lació interposada contra l'aute de l'11 d'octubre del 2023, que desestimava l'incident de nul·litat, interposat contra la sentència de l'11 de maig del 2023, totes aquestes resolucions dictades per la Sala Civil.

- Fonamenta el seu recurs en la infracció del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret per la vulneració dels principis de legalitat, de seguretat jurídica i d'interdicció de tota arbitrarietat.

- Per tal com en aquest cas es tracta d'una parella no casada, ni registrada com a unió estable de parella, el Ministeri Fiscal al·lega que la doctrina de la Sala Civil consistia en el pronunciament d'unes mesures definitives, no obstant això, la sentència objecte d'empara és l'única que ho ha tractat de manera diferent sobre la base d'un argument no raonable.

- La sentència de la Sala Civil no entra en el fons de l'afer, quan allò que pertocava era resoldre l'apel·lació sobre les seves mesures definitives, i ho justifica en una interpretació que considera il·lògica, absurda i que vulnera els drets a un procés degut i a una decisió fonamentada en Dret. La Sala Civil indica que el fet d'adoptar la forma de sentència no fa perdre el caire provisional del

procediment, quan la seva doctrina havia vinculat aquella classe de resolució al caire definitiu de les mesures. Aquest canvi d'interpretació de la disposició addicional segona de la Llei qualificada del matrimoni no està justificat, ni tampoc obeeix a un canvi lògic. La interpretació de la Sala Civil respecte de la celeritat de les mesures provisionals en un procediment que ha durat més de dos anys no permet oblidar que les parelles no registrades no podien instar un procediment principal. El canvi d'un criteri aplicat durant anys sense justificació, ni explicació lògica infringeix el principi de seguretat jurídica respecte del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, així com les decisions anteriors, i que acordi la retroacció de les actuacions al moment en què es va produir la vulneració esmentada, ordenant a la Sala Civil que dicti una nova sentència definitiva amb la garantia dels drets fonamentals vulnerats.

2.3. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La sentència de l'11 de maig del 2023 considera que es tracta d'un procediment de mesures provisionals i que aquestes mesures s'han d'adoptar amb celeritat i que han de subsistir fins que s'adoptin les mesures definitives de la crisi familiar, de manera que desestima els dos recursos interposats i confirma la decisió de la primera instància.

- L'aute de l'11 d'octubre del 2023 desestima l'incident de nul·litat perquè la Sala Civil considera que no s'ha vulnerat el dret a un judici just, sinó que, a la vista de la nova regulació del Codi de procediment civil, s'ha aprofundit en la capacitat de defensa de les parts. Abans de l'entrada en vigor del Codi esmentat -l'1 de maig del 2021- a les parelles de fet no se'ls aplicava el procediment de família i la via de les mesures provisionals es convertien en mesures definitives.

- A partir del Codi de procediment civil aquesta situació ha canviat i des de l'1 de maig del 2021 es va determinar l'aplicació del mateix procediment per a tota classe de parelles -matrimonials, unions estables de parella i parelles de fet. Consegüentment, existien per a les parelles de fet, des de l'entrada en vigor esmentada, un procediment de mesures provisionals i definitives. La disposició transitòria primera del Codi de procediment civil determina que "*1. Els processos judicials que s'estiguin tramitant en la primera instància, en fase de recurs o en període d'execució forçosa en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil se seguiran substanciant d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat. Un cop finalitzi la instància, la fase o el període de què es tracti, els processos judicials se seguiran substanciant d'acord amb les normes d'aquesta Llei. Excepcionalment es podrà continuar substanciant el procediment d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat, quan així ho acordi*

motivadament el tribunal".

- Així, considera que s'ha optat perquè les reformes processals puguin implementar-se el més aviat possible quan s'acabi la primera instància, fase de recurs o període de que es tracti. Ara les parelles de fet poden ja acudir a un procediment amb més ampli abast i més capacitat de defensa. Segons el seu parer, és difícil argumentar que els drets a la defensa i de presentar al·legacions s'han vist reduïts, i considera que s'ha proporcionat una resposta conforme a la disposició transitòria primera del Codi de procediment civil, interpretada conforme a la protecció dels drets fonamentals -articles 6.1, 6.2 i 10.1 de la Constitució.

- Afegeix que el pronunciament d'una sentència i no d'un aute és coherent amb la decisió del batlle d'instància.

- L'aute del 16 de maig del 2024, desestima el recurs d'apel·lació contra la desestimació de l'incident de nul·litat i la Sala Civil manifesta que la pretensió del Ministeri Fiscal sobre la infracció del principi de seguretat jurídica no es pot valorar, perquè és una qüestió introduïda *ex novo* pel Ministeri Fiscal mateix i no per la recurrent.

- Entén que les consideracions de l'aute recorregut no són arbitràries, ni il·lògiques, ni absurdes, sinó que apliquen directament la disposició transitòria primera del Codi de procediment civil que reforça la voluntat de l'aplicació de la nova normativa processal en detriment de l'anterior.

2.4. Argumentació del Sr. Francesc Xavier Vilalta Armengol

- Aquesta part manifesta que no s'oposa a les al·legacions presentades per la recurrent i pel Ministeri Fiscal.

- Per consegüent, demana al Tribunal que estimi els recursos d'empara, que declari la vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, i dels principis de legalitat, de seguretat jurídica i d'interdicció de tota arbitrarietat, que anul·li la sentència i els autes impugnats, i, que es retrotreguin les actuacions al moment immediatament anterior a la sentència impugnada.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. L'aplicació de les lleis, la seva interpretació, així com la seva anàlisi corresponen de manera exclusiva a les jurisdiccions ordinàries. Tanmateix, recau en el Tribunal Constitucional verificar que aquesta anàlisi i que aquesta interpretació no derivin en un raonament il·lògic o en una decisió absurda o arbitrària.

Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre el deure de motivació (veg. per ex. la sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-37-RE, la sentència del 12 d'octubre del 2018, recaiguda en la causa 2018-21-RE, i, la sentència del 9 de setembre del 2019, recaiguda en la causa 2019-34-RE).

La doctrina del Tribunal Constitucional ha estat constant en destacar que el deure de motivar les resolucions judicials, no només present a l'article 10, sinó també a l'article 86.2 de la Constitució ("*2. En tot cas, les sentències seran motivades, fonamentades en l'ordenament jurídic i notificades fefaentment*"), deriva de la necessitat que els jutges expliquin el raonament emprat per tal que els justiciables puguin entendre els motius pels quals les seves pretensions han estat totalment o parcialment rebutjades.

La motivació és una conseqüència de la bona administració de Justícia (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans recaiguda en la causa García Ruiz c/ Espanya, GC núm. 30544/96, del 21 de gener de 1999, §26), alhora que requereix que es recolzi en criteris objectius derivats del dret. A més, i no es pot oblidar, la motivació de les resolucions judicials i, per tant, l'explicitació de l'aparell argumentari per acollir o refusar les pretensions de les parts és aquell que possibilita que els tribunals superiors, els quals han de resoldre els recursos contra les resolucions judicials, puguin conèixer les raons en què s'ha fonamentat l'òrgan judicial *a quo* en la seva resolució.

Per últim, però no menys important, el Tribunal Europeu dels Drets Humans ha assenyalat que la motivació ha de contenir una exigència de rigor i de qualitat. I, en aquest sentit, s'han equiparat a les denegacions de justícia aquelles fonamentacions estàndards, esquelètiques o vagues (veg. la

sentència recaiguda en la causa Georgiadis c/ Grècia, núm. 21522/93, del 29 de maig de 1997, §42-43, i la sentència recaiguda en la causa Higgins c/ França, núm. 134/1996/753/952, del 19 de febrer de 1998, §42-43).

3.3. Correspon a aquest Tribunal Constitucional analitzar si la interpretació de la disposició transitòria primera del Codi de procediment civil, efectuada per la Sala Civil, en virtut de la qual s'aplica, en fase de recurs, la nova regulació de les mesures provisionals i definitives per a tot tipus de crisi familiar, sigui quina sigui la parella de la que es deriva, s'entén adequada al dret a la jurisdicció, en els vessants dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

No hi ha discussió que abans de l'entrada en vigor del Codi de procediment civil -Llei 24/2018, del 18 d'octubre- que va tenir lloc l'1 de maig del 2021, les parelles que no s'havien constituït en matrimoni o en unió estable de parella, podien des de la disposició addicional de la Llei 3/2012, del 19 d'abril, tramitar unes mesures provisionals que finalitzaven per sentència i, les quals, segons la doctrina de la Sala Civil -sentència 2226 del 30 de juliol del 2004, citada per l'aute de desestimació de l'incident de nul·litat de l'11 d'octubre del 2023, i a les quals podríem afegir, entre d'altres, les sentències del 29 de gener del 2021 i del 17 de gener del 2022-, tenien la consideració de mesures definitives. En aquest sentit, la sentència del 26 de juliol del 2022, dictada pel tribunal de primera instància fixava en la seva part decisòria, confirmada per la sentència de la Sala Civil de l'11 de maig del 2023, allò que anomenava "*mesures provisionals definitives*".

La Sala Civil ha decidit alterar la seva jurisprudència i diferenciar per a les parelles de fet entre el procediment de mesures provisionals i el de definitives, tot obligant a les parelles que havien tramitat la seva crisi i havien obtingut unes mesures que es qualificaven com a definitives -si algun dels recurrents o el Ministeri Fiscal havia interposat recurs- a mutar aquestes mesures obtingudes en provisionals i haver d'iniciar un nou procediment per a l'adopció de les mesures definitives.

No hi ha dubte que la jurisprudència de la Sala Civil es pot alterar i modificar si la Sala no la té per adequada, però perquè aquest canvi s'ajusti al dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a la motivació en consonància amb el principi de seguretat jurídica -articles 3.2 i 10 de la Constitució- s'ha de motivar.

La funció d'aquest Tribunal Constitucional s'ha de limitar a analitzar si el raonament emprat per modificar la jurisprudència es pot valorar com a raonable, lògic i versemblant.

3.4. Malgrat que la sentència de la Sala Civil confirma la de la primera instància, la qual havia adoptat unes mesures "*provisionals definitives*", en la fonamentació de la sentència es considera que són mesures provisionals i no definitives -FJ 4- i en l'aute de l'11 d'octubre del 2023 s'argumenta que

no s'ha prescindit del dret a un judici just quan allò que s'ha fet és aprofundir en la capacitat de defensa.

Així, la situació que les mesures provisionals es convertien en mesures definitives per no poder acudir al procés de família canvia amb el Codi de procediment civil des de l'1 de maig del 2021. Segons la disposició transitòria primera del Codi de procediment civil s'ha donat una resposta coherent amb la voluntat del legislador, molt més garantista i interpretada de conformitat amb la protecció dels drets fonamentals.

3.5. L'anàlisi de l'aparell argumental de la Sala Civil evidencia, en primer terme, una clara incoherència entre allò que es conté en els fonaments de dret i la confirmació de la part decisòria de la sentència de primera instància. Mentre que en els fonaments de dret s'argumenta que l'objecte del procés són les mesures provisionals i que no es poden adoptar pronunciaments que es puguin conceptuar com a mesures definitives, en la decisió es desestimen els recursos i es confirma la sentència d'instància que havia adoptat "*mesures provisionals definitives*".

Aquesta argumentació incongruent no s'ajusta al cànon de constitucionalitat relatiu al deure de motivació i al dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, contingut a l'apartat primer de l'article 10 de la Constitució.

3.6. En segon terme, la variació del criteri respecte de les mesures que s'adopten quan es tracta d'una parella no unida per vincle matrimonial, ni registrada com a unió estable de parella, es fonamenta en unes consideracions que no es poden titllar de lògiques ni de raonables.

Així, el nou criteri jurisprudencial que imposa la Sala Civil dependrà del fet que les mesures "*definitives*" de primera instància siguin recorregudes, atès que si no ho són es mantindrà el criteri anteriorment establert. Aquesta situació que contravé el dret a un procés just es veu constatada per la interpretació no raonable de la disposició transitòria primera del text consolidat del Codi de procediment civil, que origina la infracció del dret a la jurisdicció en el seu vessant del dret a l'obtenció d'una decisió motivada en Dret i al principi de seguretat jurídica -articles 3.2 i 10.1 de la Constitució.

En efecte, l'esmentada disposició transitòria primera del Codi de procediment civil disposa que: "*1. Els processos judicials que s'estiguin tramitant en la primera instància, en fase de recurs o en període d'execució forçosa en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil se seguiran substanciant d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat. Un cop finalitzi la instància, la fase o el període de què es tracti, els processos judicials se seguiran substanciant d'acord amb les normes d'aquesta Llei. Excepcionalment es podrà*

continuar substanciant el procediment d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat, quan així ho acordi motivadament el tribunal".

La interpretació que porta a terme la Sala Civil és que, finalitzada la instància, en seu de recurs d'apel·lació, ha d'aplicar la nova normativa que estableix que tant el matrimoni, com les unions estables de parella, com les parelles de fet poden sol·licitar mesures provisionals i definitives amb una llera processal diferent per a cadascuna d'aquestes mesures. I aquesta interpretació, que altera l'anterior, la justifica en el caire garantista de la interpretació i en la ràpida adequació a la nova normativa que és l'esperit de la disposició transitòria transcrita.

Aquest Tribunal Constitucional no considera aquesta interpretació lògica, ni raonable. En primer terme, perquè ja hem vist que genera una incoherència entre allò que es predica en els fonaments i en la part decisòria, alhora que deixa en mans dels recurrents alterar o no la situació de mesures "*definitives*" adoptades amb la interposició del recurs. I, en segon terme, perquè la voluntat de la disposició transitòria esmentada és el canvi àgil i ràpid al nou procés, així com el fet que el procés se segueixi substanciant amb el Codi de procediment civil, però s'ha de limitar a la regulació processal del recurs d'apel·lació. Les mesures adoptades com a "*definitives*" en el si d'un procés pensat únicament per a les parelles de fet no es poden alterar, sense el consentiment de les parts en seu d'apel·lació, i convertir allò que eren mesures definitives en provisionals i obligar a les parts a instar un nou procediment per a l'obtenció de les mesures definitives per regir la seva crisi resulta una interpretació il·lògica.

Fer-ho així situa a les parts en una situació d'inseguretat jurídica que vulnera els drets a un procés degut i a la jurisdicció, ja que el canvi de criteri explicitat converteix la resolució en incongruent i altera, sense una explicació lògica i raonable, la natura i els efectes de tot un procediment tramitat en primera instància abans de la vigència del Codi de procediment civil.

3.7. Els arguments exposats anteriorment justifiquen l'estimació dels recursos d'empara interposats, sense que sigui procedent efectuar cap imposició de les costes processals en aquesta alçada (arg. article 92.4 del Tribunal Constitucional a contrari).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar els recursos d'empara interposats per la representació processal de la Sra. Beatriz Martín Sánchez i pel Ministeri Fiscal contra l'aute del 16 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com contra les resolucions precedents i concordants del procediment.

2. Declarar que s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3. Anul·lar la sentència de l'11 de maig del 2023, l'aute de l'11 d'octubre del mateix any i l'aute del 16 de maig del 2024, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i, acordar la retroacció de les actuacions al moment en què es va produir la vulneració esmentada, ordenant a la Sala Civil que dicti una sentència entrant en el fons dels recursos d'apel·lació de les parts, prenent en consideració els elements probatoris que consten en les actuacions.

4. Declarar que l'estimació dels recursos d'empara comporta que la imposició de costes no sigui procedent.

5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la recurrent, al Ministeri Fiscal, a la representació processal del Sr. Francesc Xavier Vilalta Armengol, al president de la Batllia i al president del Tribunal Superior de Justícia, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 18 d'octubre del 2024.

Joan Manel Abril Campoy

President

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat